

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Scientia universalis concionandi seu dictionarium morale - Cod. Ettenheim-Münster 88-91

A-C - Ettenheim-Münster 88

Richard, Jean

[S.l.], 1776

Afflictiones. Crucces, Calamitates, [...]

[urn:nbn:de:bsz:31-110859](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-110859)

Afflictiones

Crucis, calamitates, aerumnæ, &c.

Sermo primus

Calicem meum bibetis. Matth. 20.

Num. i.

Sors adversa monstrum est, quod eminens spectare debemus, ne, ubi propius nos incantatos adortum fuerit, nimio terrore concutiat. Profecto eidem arma penè jam exuimus, si illi obviam processerimus; nempe cautos nos esse oportet; cauti autem erimus, si patientiae clypeo muniamur, hac enim adversus crudele monstrum istud decertare nos jubent Christiane morum leges, ut quæ in hoc conflictus genere nihil unquam nobis opportunius aut utilius esse possit.

Videas hunc ardenti quodam studio abreptus, 2.
nescio, quot et quanta bona opera sibi proponentem, qui tamen, deficiente sicut eum occasione, tam salutare propositum forte nunquam exsequetur. Videas istum mundanae vitae tædio affectum piis desideriis suis in vastissima solitudinis antro se abdentem, qui tamen immoto divine providentiae decreto publicæ vitæ negotiis implicitus semper hæere cogitur. 3.
At cum nulli hominum afflictiones et aerumnæ unquam desint, ita etiam nemo frustra ad patientiam suum animum obfirmat, ut quæ sola earundem aurobitatem lenire valeat.

Non solos igitur binos Zebedæi filios interro- 4.
gat Christus, num ipsius calicem bibere possint, sed et universim omnes illos, quorum corda ad aerumnarum tolerantiam ea ratione prepara-

2.
re intendit, ut eas suscipiant non quidem arrogan-
ti illa veterum Philosophorum indolentiâ, qui
iisdem nullatenus commoveri videbantur, sed eâ
humilitate ac conformitate, qua Discipulos ac fi-
lios suos doceat.

5.
Tantum major ipsis inde obveniet consolatio
mentiisque quies, quanto a portius Deus ipse asse-
verat, se cum homine justo in afflictione esse, se
cum ab eâ liberaturum, ac inde præclarum gloriae
ipsius argumentum desumenturum. * Cum ipso sum
in tribulatione, eripiam eum et glorificabo eum.

* Efl. 90.
v. 19.

Divisio. 6. Homini justo afflictiones non debent videri gra-
ves et intolerabiles, Deus enim in iis cum ipso est,
cum ipso sum. Nec tardio ipsum afficere debent
aut nimis diuturnae ipsi apparere, Deus enim ab
iis illum liberabit; eripiam eum. Minus adhuc
debent ipsi esse confusionis et verecundiae causa;
Deus enim inde præclara gloriae ipsius argumen-
ta capiet; et glorificabo eum.

Part. I. 7. In quocunque demum statu sint homines, Deus
semper est cum ipsis non modo per immensitatem
illam, qua illum ubique presentem exhibet,
sed etiam vi quarundam specialium communi-
cationum, à quibus, si ita loqui fas est, felix aut
infelix eorum status dependet. Rem cum S. Ber-
nardo expono, qui advertit, tria esse, scilicet con-
templationem, actionem et tolerantiam, ad quo-
rum normam omnes hominis status componuntur,
Beati in coelo non nisi prima qualitatum harum
præditi sint; cum enim Deus solummodo, prout
est veritas et bonitas est, se ipsis communicat,
hinc sine ulla actione et tolerantia seu passione
tranquilla contemplatione fruuntur. In infer-

no reprobis sola tolerantia seu passio cedit in partem; cum enim Deus non nisi per suam justitiam se ipsis communicat, hinc ad portandum istud terribile vindictae ipsius pondus nec contemplatione nec actione egent. In statu autem, quo nunc degimus, felici terque beata illa contemplatione non fruimur, verum in partem nobis cedunt actio dumtaxat et tolerantia seu passio; Deus enim se nobis non exhibet, qualis est, sed nobiscum est, ut faciat nos agere et pati; pati quidem, ut mereamus ipsius gratiae cooperando; pati autem, ut sanctificemur bibendo calicem ipsius. Mera contemplatio merces est beatorum, mera passio supplicium est reproborum; et mixta passione actio meritum est viatorum.

Reprobi non patiuntur, nisi ut patiantur, et flammæ, quibus uruntur, sunt illis similes, quæ Sodomam devoraverunt, inquit S. Chrysostomus; ipsorum civitatis scilicet in ipsis eorum civitatibus circumscribuntur, ad bonum steriles solisque arumnis fertiles et fecundi. At verò calamitates quas nobis Deus in hac vita immittit, eæ sunt, quibus ad nos propius accedit, eæ, inquam, sunt, quibus nos ad se redire jubet, utque, dum benignam manum suam nos percutientem sentimus, ipsius obsequio addicti persistamus.

O sanctam faventemque Dei presentiam in corde hominis afflicti! Prosperitas ipsius procul à Domino cum abduxerat, adversitas ipsius ad illum reducit. Sors secunda superbum et intolerabilem effecerat, calamitas illum reddet affabilem et humilem. Voluptates et divitiarum subjectionis æquissimæ, inquam exultare fecerant;

at dolores et inopia, acerba quidem sed salutaris
magistræ, ad officium illum revocabunt. Fallaces
mundi consolationes eidem illum obstrinxerant,
at vera miseria continuaque mundi hujus perfidi-
dia illum ab eo aliam abunt.

10.

Hujus rei præclarum exemplum in persona Ja-
cob habemus. Scitis cum septem annorum spatio
Laban servivisse sub spe sibi Rachel filiam ipsius,
secundo-genitam matrimonio copulandi, et post
adeo diuturna hæc obsequia cum à Laban circum-
ventum fuisset, necnon loco Rachel, quam ei collou-
re debuisset, ab ipso in illius cubile introductam fuis-
se Liam primo-genitam suam. Jacob perfidum
Socerum compellat; Nonne, inquit, pro Rachel servi-
vi tibi? quid ergo imposuisti mihi, sine, ut à te
recedam. Equid, respondit Laban, visne mihi ad-
huc alius septem annis, ^{servire} et eam, quam cupis, tradam
tibi in uxorem? Jacob ut ut offensus esset, posita
tamen indignatione, oblatam à patre conditionem
accepit, atque septem adhuc aliis annis ei adhaerere
statuit. At ubi animadvertisset, quòd, non obstan-
tibus promissis suis, non nisi impostor esset, necnon
torvis oculis semper eum intueretur, ab eo disceden-
di consilium cepit. Vocatis igitur Rachel et Lia
uxoribus suis, ipsæ nostis, inquit ad eas, "quòd totis
"visibus meis servivim patri vestro, sed et pater
"vester circumvenit me, et mutavit mercedem
"meam decem vicibus, et tamen non dimisit eum
"Dominus ut noceret mihi. Discedamus ab ipso,
"Dixit enim Angelus Dei mihi in somnis..... ege-
"dere velociter de terra hac revertens in terram
"nativitatis tue.

11.

Audistis figuram, modo percipite verita-
tem. Homo Christiane, quoties mundus perfidi-

Dux iste Laban pro formosa Rachel tibi deformem
 et lippiam Liam substituit? quoties tibi impo-
 suit et quot modis? quantis molestiis, quantis
 arumnis te affecit? quoties ipsius inconstantiam
 expertus es? Cum, dimitte me, tempus est, ut a te
 discedam, inquietabas ad illum. At ubi impostor
 iste mentis tue oculis quondam exiguos spei radios
 immisit, ubi paulo ampliozem honoris splendorem,
 majorem voluptatem, firmiorem valetudinem spo-
 pondit, quantumvis jam a pluribus annorum spa-
 tiis ipsius inconstantiam et perfidiam habueris per-
 spectam, tamen ei respondes, aliquanto adhuc tem-
 pore tibi adherere placet, Ita solummodo promissis
 tuis.

Verum ubi tandem advertisti, quod mundus
 iste aequis te non amplius intueatur oculis, quod
 adversus fortune casus, te in adeo tristam statum
 dejecerit, ut propinquii tui et amici ipsimet te de-
 serant; quod gravis morbus ossa caribus ita exuerit,
 ac tam foede deformaverit, ut non amplius Societatum
 ornamentum esse valeas; tum hae calamitates perfido
 huic mundo munium remittendi consilium ingerunt;
 tum, inquam, afflictio et dolor, te velut de nocte a
 somno excitantes tibi, quemadmodum Angelus Jacob,
 dicunt: Desere Laban, Dominus erit tecum, ne hesi-
 tes, sed vade in terram, quam tibi ostendit, et in
 qua te permanere oportet.

Quid tum agis? id, quod Jacob egit, qui arreptos
 Deos Laban sub Therabintho reposuit. Rupertus
 Abbas notat, ex truncis Therabinti resinam dimana-
 re amaram quidem, sed medicinalem. Et tu quid
 agis, ~~non prope deos hanc~~ ubi mundi hujus mi-
 seriae et perfidiae te rejecerunt? Sicut hae falsa
 numina, quae in prosperitate adoraveras, arripis, et
 sub Therabintho Crucis reponis. Ibi o vos milites

12.

Salutari
 t. Fallax
 inxerant,
 ius perfid
 arsona ja
 um spatis
 am ipsius
 et post
 an circum
 ei colloc
 ductam fu
 b perfidum
 Rachel ser
 e, ut a te
 ne, michi d
 ysis, trach
 flet, post
 conditione
 ei adhaer
 in, non obst
 flet, nec on
 beo dicat
 Rachel et h
 quod tot
 et pater
 reecken
 dimisit
 us ab ipso,
 is..... equ
 in terran
 e vanta
 bus perfid

bellicâque virtute insignes viri, ibi, inquam, arma vestra reponitis, solis vestris vitis in posterum bellum indicturi. Ibi o vos mulieres, quae haecenus licentia vita oblectamenta captastis, ibi, inquam, mundum muliebrem gemmasque vestras reponitis, ut lacis et ciliciis deinceps induamini. Ibi o vos litterati libros vestros reponitis, in posterum non nisi Iesum, et hunc crucifixum meditaturi. Ibi Deus bonitatis et vis ille dolorum vobiscum est, ut in ipso doloris sinu voluptate vos afficiat.

13. Si crucem omnino solam prehenderetis, vobis gravis et intolerabilis videretur, at ubi eam cum illo Deo, qui eidem affixus est, prehenditis, tum nulla amplius illi gravitas: Cum ipso sum in tribulatione. Ethnici coeca quadam superstitione abrupte mala sua et calamitates adorabant, eoque, ut se feri et fato iniquo altaria erigerent. Iudaei procul ut mala sua adorarent, quin potius inde maledictorum et blasphemiarum suarum argumentum capiabant. At homo Christianus inter haec duo vitia aequum medium seligit; neque enim mala sua et calamitates adorat velut numina sua, nec inde horrois sui sumit argumentum, sed eas contemplantur tanquam vincula, quae Deum sibi devincunt, et quarum occasione invisibilibus quibusdam suavitatibus ab ipso recreatur.

14. Iude est, inquit S. Bernardus, quod in nostris sacramentis, qui characterem imprimunt, fiant cruces cum oleo et balsamo. Per crucem docemur nos ad calamitates et arumnas natos esse; per oleum autem et balsamum intelligimus, quod si iis probe utamur, in iis suavitates et consolationes inventuri simus, quas Deus plenis manibus in illis effundet, et quod, quovunque Iesum modo id fiat, ab iis nos liberaturus sit.

Volite Auditores, p. Sacros Libros, videte, quid a is. Pars II.
 mundi exordio usque ad Evangelii promulgationem
 factum fuerit; in mentem revocate, quid Deus in ve-
 teri lege populo suo dixerit, et quid Christus Jesus in
 nova vobis dicat, et profecto non invenietis nisi ma-
 teriam consolationis et gaudii etiam in gravissimis
 vestris calamitatibus et molestiis.

Populo suo modo ait Deus: promulga te vixisti, ve- 16.
 rum est, at non nisi per exiguum temporis spatium;
 furori inimicorum tuorum te permisi, quia offen-
 disti me, sed brevi vindicem manum meam a te
 retraham, flammisque tradam virgas, quibus te
 caedi. Modo infidelitatem conquestus Synagoga,
 qua ipsamet sibi calamitates suas auerserat; eam
 deinde hinc compellat: Revertere ingrata Spon-
 sa, revertere, et noli amplius me deserere, brevi
 tempestatem excipiet tranquillitas, et quantis te
 affeci malis, tantis te nunc bonis perfundam.

Sed quid Christus Jesus in Evangelio vobis promittit?
 Quid ipsius nomine vobis annunciant Sancti illius
 Apostoli? Breves erunt vestrae afflictiones, merces
 copiosa vos manet in caelo; tristitia vestra conver-
 tatur in gaudium, quod nemo a vobis tollere ~~poterit~~ po-
 terit, mala vestra momento finientur, * et mo- * 2. Cor. 4.
 mentum istud adeo breve et leve aeternum summa
 et incomparabilis gloria pondus operabitur in vo-
 bis. Usque adeo verum, quod Dei misericordia vos-
 tras querimonias in arumnis, quae vobis obveniunt,
 tanta sollicitudine praecavere voluerit. Aliquo ani-
 mo et patienter forte illas, breves erunt, Dominus
 vos ab eis liberabit, forti animo expectate illum
 et firmum sit cor vestrum. * Expecta Dominum, * Psal. 26.
 viriliter age, et confortetur cor tuum. Praestola-
 mini horam Domini, ^{et expecta} Vestrum non est illi eam ^{et expecta}.

nam, ame
 terum belu
 s licentiam
 m, murdu
 s, ut locis
 litterati la
 Jerum, et
 bonitatis
 lo doloris
 is, vobis ga
 m cum ille
 m nulla
 tribulatio
 one abrupti
 oursque, ut
 Judai, po
 is inle me
 e aquimen
 nter hoc duo
 nim mala
 inaha, ne
 sed eas con
 cum sibi de
 libris quibus
 in nostris
 ent, fiant
 am doctum
 se; per da
 quod si is
 lationes
 bus in illis
 modo il

profigere, virga, quibus vos caedit, sunt adhuc in
 ipsius manibus, vestrum non est illi easdem ex-
 cutere. Quis unquam vidit criminis reum horam sui
 supplicii iudicii suo praesertim designare? Quis unquam
 vidit miseriam ab arbitrio miseri pendere? Jesus Christus
 ipsemet vix momento mortis suae horam auferere
 voluit; et quamvis Iudaei illum compellerent, ut
 à Cruce descenderet, alienis tamen manibus ab ea
 deponi voluit, ut intelligeretis, in vestris tribulatio-
 nibus nunquam animum vobis esse despondendum,
 sed cum humili patientia expectandum, donec divina
 Providentia ab eis vos liberet; Id ipsa vobis promisit,
Eripiam eum, praestolamini horam ipsius, citè veniet,
 et non tardabit, brevèque tristitiam vestram exi-
 pisset gaudium, quod nemo à vobis auferet, Et gaudium
vestrum nemo tollet à vobis.

17. Bina sunt species gaudii in homine afflicto, una,
 quam ei status suus subministrat; altera, quam ipsi
 spes sua praebet. Egenus est et aegrotus, persecutionem
 patitur, Deus id ita vult, inde latatur; at sperat, se
 post hanc egestatem, morbum, persecutionem brevi se
 profunda pace, perfecta valetudine ac aeterna abun-
 dantia fruiturum; novit Deum esse fidelem in suis
 promissis, et hac sua spe latatur.

19. Haec sunt illae duae manus Sponsi Canticonum; lae-
 vâ suâ sustinet caput Sponsa sua, laeva ejus sub
capite meo; Dextera vero eam amplexatur, et dex-
tera illius amplexabitur me. Si Deus laevâ suâ hu-
 jus innocentis afflicti non sustineret, lapsu suo dif-
 fringeretur; et si dextera suâ illum non amplexa-
 retur, nullum malis ipsius remedium illi foret reli-
 quum: at per consolationes, quibus cum in hac vi-
 ta perfundit, et per beatam illam aeternitatem,
 quam ipsi in altera promittit, mirum perfectumque
 gaudium in ipsius corde excitat.

Vel dicamus, quod haec binæ Sponsi manus, quæ agræ
Sponsæ tam opportunè opitulantur, sint duæ diver-
sæ expectationes. Malum expectare debemus, quan-
do nondum ad proximur, finem mali expectare de-
bemus, quando illud toleramus.

Noë exemplum vobis hoc morale documentum cla-
rius efficiet. Sanctus hic vir suæ Arca inclusus, qua,
iuxta S. Chrysostomum, semina generis humani con-
tinabantur, animo revolvens, cunctos homines ad so-
lam familiam suam esse redactos, mediusque tigri-
des inter et leones, proh quanto dolore et metu affi-
ci debebat! quovunque vertit oculos, non nisi horren-
da ipsi occurrebant Spectacula: Campi, urbes, oppida,
omnia aquis sepulta: ingentes morientium ac cum
flutibus lutantium ejulatus aures percupiebant,
et quamvis manus ipsius eis opem ullam ferre non vale-
rent, tamen cor illius ad commiserationem nimis erat
propensus, quam ut inde non commoveretur. Summum
deinde, quod his ejulatibus successit silentium, non
minus grave et ~~nocturnum~~ mortuum ipsi fuit, ~~prope~~
prope enim intelligebat, quod, cum nemo amplius ge-
meret, nemo etiam amplius viveret.

Nihilominus magno huic viro inter tot procellas
mira semper fuit animi tranquillitas ex duplici,
quam repositam habebat, spe seu potius expectatio-
ne. Diluvium expectaverat, antequam eveniret,
et finem Diluvii expectavit, ubi illud terram conte-
xit. Primâ harum expectationum Arcam suam con-
struxit, quamvis multi eum riderent, velut lapidum
scilicet opus fuisset aggressus; alterâ verò mentem
ad Deum erexit, spemque suam in infinita illius mi-
sericordia collocans, firmus stetit.

Braclarum exemplum, Audi: quo habetis, quis in
præsenti vita calamitatibus vobis esse debeat animus,

t adhuc
eadem ex.
horam hi
is unquam
erit Christi
accelerari
arant, ut
ibus ab ea
tribulatio
ndendum,
bona divi
promittit,
ite veniet,
stram exi-
Et gaudium
fflicto, ma
r, quem ipi
erentiam
at sperat
am bene
tama ob
delem in hi
icorum; la
ra ejus sub
atur, et ha
lora sua ha
pse suo ip
in amplexa
li fort rali
sem in havi
nitatem,
festinque

eadem praevenire debetis, antequam vos adoriantur; nam sane hominem se esse ille nescit, qui pati se debere ignorat. Misericordia et gemitus, inquit S. Bernardus, sunt duo astra illa, quae ortui vestro prae luxare: patimini, plorabitis, haec fatalis est necessitas, quia se eripere nemo potest: Quis vestrum sibi semper perfectam valetudinem, aut diutinam continuamque prosperitatem spondere potest?

21. Id ergo agite, dumque tempus vacat, Aviam vobis constituite, cui vos includatis; et si Deus vos ad fornicarum Scholam ire jubet, id agit, inquit S. Augustinus, ut vos ad imitandum huius animalculi exemplum incitet, quod, dum aves per astatem concentus agunt, haec opportuna tempestate coarcentur, quo in hyeme nutriantur. Non semper durabunt serena tempora, amoenam voluptatum ac deliciarum tempestatem exiipiet formidanda aegritudo et agritudinis procella; dum ergo tempus serenum est, virtutes vobis colligite, ut, cum calamitatum bruma advenarit, habeatis, quo nutriamini. Concentus agant impii, capiantque voluptatem, illorum gaudium brevi finietur, et sicut plerumque aves alimentorum penuria in hyeme deficiant, ita hi infelices, quod nullus sibi comparaverint virtutes, in suis arumis peribunt: Vos autem in vestris tribulationibus firmi stabitis, et apud vosmetipsos invenietis, quod gratia Dei, vestraque providentia in vobis congegit, in ipso Deo et pro ipso vivetis.

22. Atque haec est prima vestra exspectatio, neque ad tolerandas adversitates vos comparare debetis: Calicem meum bibetis; at ubi haec impetum in vos faciunt, ne despondeatis animum, et si laeva manus Sponsi, quae praesens tempus denotat, vos non sustinet, necesse est, ut illius Dextera, quae vitam futuram indicat, vos amplectatur, atque constantes et immotos efficiat in malis, quae materia et argumentum gloriae vestrae debent esse: Et glorificabo eum.

Juxta mentem S. gregorii, Deus quatuor modis
homines percutit, eosque quatuor diversis plagis afficit.
Percutit eos tanquam Deus; et hæc est plaga Regis, su-
premiq[ue] Principis: absolutam in nos potestatem ha-
bet, divitiis cumulare, iisque spoliare, sublimare,
et deprimere nos potest; quod sumus, quod habemus,
hoc totum est illius. Percutit eos, ut de us vindictam
sumat; et hæc est plaga inimici, * Plaga inimici per-
cuffi te. Percutit eos, ut sanet; et hæc est plaga Medici.
Denique percutit eos, ut ad gloriam evehat et in possessio-
nem hereditatis sue inducat; et hæc est plaga Patris.

* Jerem. 30.

Penè nunquam dicendi finem facerem, Audi si hic, 24.
qua ratione Deus ab afflictionibus argumentum et ma-
teriam gloria et felicitatis electorum capiat, valem expo-
nere: vobis dixisse sufficiat, quod hæc sola consideratio-
ne omnes vestrae calamitates non modo tolerabiles,
sed et suavissima necnon pretiosissima vobis esse de-
beant. Id satis erat justis veteris et novi Testaman-
ti, inquit S. Ambrosius, quò inter acerbissimos dolores
et cruciatus solatium caperent. Jeremias demergitur
in lacum, et Deo grates refert et laudes; lapidatur Ste-
phanus, et in mediâ crepantium, quibus opprimitur,
Saxorum grandine videt coslos apertos. Vapulant Apo-
stoli, et sibi congratulantur, gaudentes, quòd digni
habiti sint pro nomine Jesu contumeliam pati. Quam
bonus Dominus, qui tantis consolationibus et suavitati-
bus mala, quæ sufferuntur, lenit! Quam bonus, inquam,
pro quo solas injurias, et quæ non sunt gratia, quod
ex illis malis argumentum capiat gloria et remunera-
tionis eorum quos amat!

Jeremias demer-
gebatur in la-
cum, et tacere
non poterat.
Lapidabatur
Stephanus, et
sua pro Christo
vulnera chori-
tatis pro excipi-
ebat affectu.
Vapulabant Apo-
stoli, et sibi con-
gratulabantur,
quàm bonus Do-
minus, pro quo
Julias injuria,
grata mors, et
bene grata, que
acquirat immor-
talitatem.

S. Ambros. 6. 3. de
Virginibus.

25.

Iis, quibus nulla vita futura, nulla gloria aeterna
Spes est, equidem ignoscendum, quòd affligantur, atque
macerare tabescant: at vobis, quos Religionis vestrae
principia docent, calamitates vestras non modo breves
fore, sed et ad utilitatem et gloriam vestram cessuras,
nullatenus ignoscendum, quòd conqueramini: quin

potius patientiâ vestrâ et omnimodâ ad Dei voluntatem
conformitate eidem omnium Sacrificiorum gratissimum
offeratis velim.

David ea Sacrificia commemorans, quae Ies oblatu-
rus est, Holocausta medullata offeram tibi, inquit. Ni-
hil animali adeo intimum est, quam medulla, haec ob-
so tolli nequit, quin ipsum destruetur. Os et tonda,
pallis ipsi remanet. Pellem ipsi detrahe, carnem re-
tinet. Ossa caribus erue, haec ipsa supersunt. Ossa
perfringe, medullam invenies; at ubi hanc sustuleris
tuum destructum est animal. Aegritudo te valetudi-
ne privare, obsecratio bonâ famâ spoliare, mors ami-
cos et propinquos auferre tibi potest; sed haec omnia
nonnumquam usque ad medullam penetrant; est adhuc tibi
quaedam cordis firmitas mentisque aequalitas provi-
dentia Divina Decretis Subjecta; hanc nemo tibi invito
aripere valet; et haec est medulla illa, quam Domino
offerre debes atque dicere: Mihi facultates erant, qui-
bus egenos sublevabam; auctoritate pollebam, qua ute-
bar ad protegendas viduas et pupillos; valetudine fru-
bar, eamque visitandis captivis et aegrotis impende-
bam: haec omnia mihi eripuisti, ô mi Deus, Sit Sanctum
nomen tuum benedictum; sed mihi adhuc cor superest,
quo te amem, os, quo te laudem, mens, qua in mea
calamitate infinitas tuas misericordias contempler:
Suscipe Domine, Suscipe in Sacrificium hocce munus-
culum; et dum tibi do, quod possum, da mihi, quod
promisisti.

Adversitates,

Afflictiones, Persecutiones, Cruces, Communes p.

Sermo secundus.

Plorabitis et flebitis vos, mundus gaudebit,
vos autem contristabimini; sed tristitia vestra
vertetur in gaudium. Joan. 16.

27.

Non primum nunc mirari coeptum est inter homi-
nes, quod peccatores tranquilla prosperitate fruantur,

omnina vero solis justis in partem cadere videantur. Domine, inquit olim Job ad Deum, equidem infinitis justis es, quare ergo impii vivunt sublevati confortatique virtutis, justis autem miseriis, contemptu et doloribus premuntur? Et tu o adorande Servator, si diligis Apostolos tuos cur eos plorare et gemere oportet, dum mundus letatur.

Nequidem jure miramini Aud: nollem tamen ut et inde conquerendi copiam sumeretis; ideo quippe, quia Deus suos amat, eos affligit, et si eos minus diligeret, forte in ipsos indulgentior exterius appareret. vult eos aeternum salvos facere, et afflictio medium est, quo utitur ad assequendum hunc finem suum.

Quae cum ita sint, vos, qui afflicti estis, qua vobis querimoniae causa et ratio esse potest? Deus quantum ad vos magis efficaciter vos salvare non potest, quam per annonas et afflictiones; id primum sermonis mei membrum vobis palam faciet. Deus quantum ad se ipsum magis amanter vos salvare non potest, quam per adversitates; id in secundo membro percipietis.

Divisio.

Orthodoxa veritas est, quod Deus nos omnes velit salvos facere, sed quod etiam velit ut ex parte nostra saluti nostrae cooperemur, veritas quoque est non minus solide in sacris litteris stabilita. Salus nostra et a Deo et a nobis pendet; a Deo, qui nos vocat; a nobis, qui vocantem sequimur; a Deo, qui nobis suam largitur gratiam; a nobis, qui eidem cooperamur; a Deo, per suam misericordiam; a nobis per nostram fidelitatem. Vis ad vitam ingredi? ait unigue nostrum Christus Deus noster, vis, inquam, ad vitam ingredi? oportet ergo velle; at quid agere debemus, ut valimus? Sena mandata, inquit idem Christus.

29. Pars 1ma

oluntatem
gratissimum
Des oblatu
inquit. N
ulla, haec
am tande
amen re
runt. Spa
ne sustulit
te valetudi
mor, ami
ei omnia
tadhuc tibi
tas provi
tibi imito
Domino
ant, qui
n, qua ute
line fru
npenh
sit Sanctu
or superost
ua in mea
templor:
ce immu
michi, qua
mua p.
audet
a vestra
inter homi
juantur

14.
30.

Cum autem haec mandata duplicis sint speciei; quaedam enim sunt negativa; Non pejerabis, Non occides, quaedam positiva: Adorabis et diliges Deum tuum, Honorabis patrem tuum et matrem tuam: ita etiam duae conditiones ad salutem requiruntur, una negativa, quae est fuga peccati; positiva altera, quae est virtutis exercitium: conditiones adeo necessariae, ut sine illis salutem consequi non possimus; conditiones adeo utiles, ut cum illis salutem nostram efficaciter operemur. Et in his duabus consistit utilitas afflictionum Christianarum, quae vera media sunt, quibus Deus utitur ad salvandos illos, quos diligit. Cum ipsos à vitiis vult retrahere, eos affligit, cum in bonorum operum exercitio vult firmos radere, ipsis arumnas et crucces immittit.

31.

Cum peccatoribus, quos ita ad malum proclives novit, ut bonis, quae ipsis largitur, abuturi essent, ea ratione cum eis agit, sicut probus pater cum filio, quem novit luxu, hollinationi, aliisque turpibus libidinum impensis addictum: hic nempe testamentum condit, in quo illum substitutione ligat; haec substitutio, si in se ipsa consideretur, invidiosa quodammodo videri potest; sed si mens Legislatoris in ea attendatur, non nisi à summa sapientia et aequitate eam providere fatandum est. Equidem acerbum quidem in patre videri posset, quod filio propriorum bonorum suorum dominium tollat, sed hoc sane signum est teneri erga eum amoris, atque consilium, quod ei benevolentia sua suggestit, ut illum etiam quodammodo invitum divitem efficiat. Omnia bona sua impiis aut inutilibus impensis dissiparet; ergo ipsius prodigalia vitaeque intemperantia coercenda est substitutione, quae ipsum ligat.

O Vos peccatores! sic Deus vobiscum agit. Prospicit, quod divitiis, voluptatibus, dignitatibus, quas vobis

19.
clarigetur est, abutimini, eas vobis aufert. O mulier,
quæ hæcenus licentioris vite oblectamenta captasti,
ad quid profuit oris tui venustas? ut nempe Superbi-
am tuam fovaret, alienis cordibus impuras flammæ
injiceret, ut te, si non omnium scelerum maximo,
saltem aliis morum prolapsionibus, quas peccatum
semper comitatur, exponeret. Oris venustas tibi in
ruinam coepit, aut cederet, hæc tibi Deus aufert,
et illam auferendo te diligit. Vos quibus opes
amples, quid hæc vobis profuerunt, ac quid proderunt?
Si familia, quam inopia dejecit, ad pristinum splen-
dorem reducendam, sublevandis egenis, educandis pu-
pilis, sustentandis viduis eam impenderetis, id ne-
mon non summe probaret, sed opes vestre ad nihil
fuerunt aut essent, quàm ut iis luxus et avaritia
vestra foverentur, quàm ut vos immites et prodigos
efficerent; Deus, cui summus in vos amor, eas vobis
aufert, dumque sola legitima hæreditatis vestre por-
tione contentos vos esse jubet, occasionem tollit resi-
duo abutendi. Quod si id vobis accideat, atque vos
divina voluntati omninò committatis, profectò nec
utilius nec efficacius salutem vestram operari poteritis.

Quid de alia via et ratione virtutes illas adipis- 32.
cendi, quarum inopiâ laboratis, et sine quibus nullo
pacto salutem consequi valebitis, quam vobis offert, com-
memorem? Dum vos affligit, non modò fontem pecca-
torum vestrorum exsiccat, sed et insuper vobis clarigetur,
unde præstantes virtutes operemini. O quàm multos
amples divitiæ effecerunt avaros et impios! O quàm
multos egestas mansuetos et devotos! O quot ambitio-
sos et ferozes magna dignitates reddidit! O quàm
mites et humiles adversi fortune casus et arumnae!
O quàm multi fuerunt, qui durante prosperitate et à deo
et ab obligatione sua longè remoti, tempore adversitatis

et vitæ rationem et animum commutavere! Quam multi fuere, quos levi quadam necessitudine aut aliis vinulis mundo obstrictos arumna ab eo abstraxere, et ad fugam reducere, qui cum expectati sunt, quam suave sit Deo servire, firmum suscepere propositum non amplius mundum diligendi, licet milles, quam se ipsa sit, amabilior esset. Ad quod initio humanus finis quidam et respectus vel etiam necessitas ~~impulsit~~ eos impulit, id Princeps ex amore et virtute præstant; ipsorum salutis ædificium nondum satis firmum sed velut adhuc vacillans fulcramento, quò niteretur, egebat; at ubi ad perfectionem deductum est: si tamen in hac vita quidquam perfectum dici potest: tanquam se ipso fulcitur ac conservatur. Quando fornix quidam nondum est absolutus, lignei adhibentur arcus, qui eum fulciant, at ubi clausus est et solidus, tunc arcus hi submoventur. Mirus effectus afflictionum, quæ ad virtutem fulciendam prosunt, inquit S. Augustinus: Necessitas aut humanus respectus velut arcus fuere, quibus istius afflicti nondum satis bene firmata virtus fulciatur; at ubi se totum Deo mancipavit, hæc infirma fulcra caduntur inutilia, ex amore Deo servit, nec ullum bonum opus protermittit. An non hoc est salutem suam utiliter operari?

Ita equidem, dicit aliquis, sed fuere viri sancti, quibus ingens divitiarum honorumque copia et ampla dignitates erant, qui tamen salutem suam sunt consecuti. Quantum ad me, altas huiusmodi fortunas haud ambio, modo exiguis facultatibus contentum summa egestas non premat; sit mihi modica valetudo, modo tam juvenis infirmitatibus haud vexer; sit mihi vita quieta et tranquilla, modo tot ac tanta molestia absint; potiar vel exiguo honoris gradu, quin tot contumeliis atrocibusque cavillationibus exponar: Ecce hæc mihi non concederetur mediocritas? an in ea salutem meam operari non possem, quando etiam sancti viri illi

eandem in tranquilla et copiosa prosperitate operati sunt?

Et ego, respondeo tibi: Eurus tecum melius agatur, quam cum tantis sanctis viris actum sit, qui acerbissima et extrema quaeque pertulerunt supplicia? quam, inquam, cum tot prostantibus viri actum sit, qui licet te multo justiores essent, tamen summis miseris obruti fuere? Suntne tibi eorum virtutes, ut prosperitatem merearis? et si illa ~~modica~~ modica valetudine, quiete, cuiusque facultatibus illis, quas expetis, fovereris, putarne te salutem consequiturum, sicut illi in sua prosperitate eandem consequuti sunt?

Verum, inquit alius: alii divitiis affluunt, et ego egestate premo; alii honore, ego contentu afficior; alii lutos dies agunt, voluptatemque capiunt, ego vero tristitia opprimor; alii perfecta valetudine fruuntur, et ego acerbis et intolerabilibus doloribus crucior. Quid contra Deum egi, ut tam severa habeas?

Quid contra eum egerat Joseph, ut in obscurum et angustum carcerem conjiceretur? nempe adulterio consentire noluerat. Quid Job contra eum patraverat, ut à planta pedis ad vesticem usque plenus esset ulceribus? nempe omnium totius terrarum orbis hominum justissimus erat. Quid Sôbias, ut coacitate percuteretur? scilicet accuratius quam ceteri Israëlita mandata Dei servabat. Quid mali fecerant tres juvenes, ut in ardentem fornacem projicerentur? scilicet ante Nabuchodonosoris statuam genua flectere renuerant. Quid denique Daniel contra Deum peccaverat, ut in laenum leorum praecipitaretur? nempe versus Jerusalem se convertebat, ut Deum suum proscareret et adoraret. Haec scilicet egerant hi sancti viri, ut ita affligerentur; justis erant, id satis erat, ut ipsorum virtus hoc modo probaretur. Dominus eos salutem aeternam consequi volebat, haud alio opus erat, ut summis premiis dignos redderet, cum propius patientia Christia-

na effectus sit, ut, quemadmodum S. Iacobus Aposto-
lus ait, opera sua perfecta officiat, Patientia opus
perfectum habet.

35. Dantur opera, quae de repente fiunt, ut vitra, quae
exiguo flatu conficiuntur, sed et etiam exiguo flatu
destruuntur; ventus aliquanto vehementer plura unâ
horâ diffringet, quam integro mensis spatio confici
possint. Dantur alia opera, quae licet subito fiunt,
haud tamen statim perfecta sunt; huiusmodi sunt
ea, quae ex gypso aut metallo in formam funduntur,
ubi statua fusa fuerit, integra quidem ex formâ prodi-
bit, at tunc primum perquirenda et expolienda erunt
illius lineamenta. Denique dantur tertii generis
opera, quae non nisi summo labore fiunt, talia sunt
opera Statuaria, quae non nisi malleorum et scalp-
rum ictibus elaborantur; longioris morae, ut va-
rum fatear, opera, sed quodammodo aeterna.

Haec tria operum genera. nobis quoque tria alia
exhibent, fortuna scilicet, natura et gratia. Bri-
genis opera illius et de repente exurgunt; videas
hunc exiguo flatu, occultis quibusdam artibus auspic-
qua ad quemdam Principis Ministrum, ex imâ face subri-
tò eductum et in altum erectum; heri vilis homuncio
erat, hodie magnus est Heros; serui instar pedes ira
cogebatur, modo rheda vectum ingens servorum
turba comitatus ac sequitur, de repente ex egeno dives
factus est; verum sicut momento propitiam fortu-
nam est adeptus, ita et momento adversam eum
experiri fas est; venti flatus eum supra alios evexit,
venti etiam flatus ad illorum pedes illum dejiciet.
Quis devenit? Quo loco nunc apud homines est ipsius
familia? Ubi ampla illae facultates? omnia diffracta
sunt, non nisi vitreum opus erat.

Opera natura iis, quae ex metallo fiunt sunt simili-
lia. E sinu matris prodivimus organis nostris et faul-

tatibus instrueti, sed propterea non sumus perfecti; multi disfluent anni, priusquam corpus nostrum firmetur, et mens efformetur. Et en, ubi post multos labores ad aliquid idonei facti fuimus, febris vel alius casus inopinatus nos mundo eripit.

Denique opera gratia operibus Statuarum sunt similia. Cum peritus Artifex Statuam marmoream vult conficere, primum in marmore figuram graphico designat, ac illius oculos, caput, brachia, pedesque delineat, tum ingentibus scalpiorum ictibus omnia illius efformat lineamenta. Simili proinde ratione gratia operatur, ut homines perfectos efficiat; et quia perfecti esse non possunt, nisi Jesu Christo fiant similes: quid ipsa agit? Quia Jesus Christus spoliatus et nudus cruci affixus fuit; hac gratia lite, militum irruptione, incendio ipsos facultatibus spoliat. Quia Jesus Christus spinis coronatus plagisque confectus fuit; hac gratia vehementibus hemorrhagiis, acutis doloribus, diutinis et continuis morbis eos afficit. Quia Jesus Christus p.

Quis unquam credidisset, frequentibus scalpiorum ictibus adeo proclaram figuram effici potuisse? Quis etiam credidisset his calamitatibus homines adeo perfectos credere potuisse? Hæc figura quodammodo patientiam marmoris producit: sic etiam patientiam Christianam, qua homines hi columnas, quibus eos gratia percussit, tolerauerunt, prodierunt hæc Jesu Christi imagines. Patientia opus perfectum habet. Sed unde huic Christianæ patientiæ hæc operibus suis talem perfectionem tribuendi proprietas venit? nempe quia ipsi omnes virtutes unitæ sunt. Fides; hæc patientiam afflictiones valut à Deo immensas intuetur. Spes; illas valut æternæ beatitudinis pignora considerat. Caritas; ad illarum amorem nos incitat. Obsequium; subjectionem nos docet. Mansuetudo; nos tractabiliores efficit. Religio; patientiam hæc facit, ut nostra omnia nosque ipsos Deo tanquam Supremo Domino nostro in sacrificium offeramus. An

igitur hoc non est perfecta opera efficere? At verò si sunt perfecta, ergo Deus, quantum ad vos utilius et efficacius, et quantum ad ipsum magis amanter vos salvos facere non potest.

Bar II. 37. Amorem haud novimus, nisi ex bono, quod desideramus; bonum, quod desideramus haud novimus, nisi ex bono illo, quod agimus: Et inde sequitur, quod, cum omnium bonorum maximum sit salus aeterna, ac insuper calamitates sint efficacia ad eam operandam media, certum sit, Deum nunquam magis nos amare, quam ubi nobis hujusmodi calamitates immittit.

Ita intellexit Propheta, quando hisce Deum allocutus est: Redues populum tuum in ira Quin bitum mysteris que foveundum dicendi genus, exclamat hic S. Augustinus! Si Propheta diceret, quod Deus in ira sua populum suum sit desolaturus, puniturus, ac penitus deleturus, id namque mirum videretur; sed quod tum ipsi se viae ducem sit praebiturus, id nemo ulla unquam ratione assequetur, nisi simul noverit, esse in Deo paternum quemdam furorem, qui cum hinc ferre non possit, ut peccatum remaneat inultum, illinc verò velit, ut filii sui, qui illud perpetraverunt, pascant, virgam prohendit, quâ illos castiget, atque sic in viam salutis, quam deinceps ambulent, ducat.

38 De re aliqua aequum iudicium ferre non possumus nisi ex fine. Ut de intentione Sculptoris cuiusdam iudicemus, marmor ipsius considerare non debemus, cum illud percutit, sed cum est columna, quâ proclavum quoddam aedificium fulcitur. Ut de Aurificis cuiusdam intentione iudicemus, non debemus aurum considerare, quod in calculo fundit, sed cum vasa, numismata, regiasque coronas exhibet.

Pariter, ut de intentione Dei iudicatis, cum in calculo solorum vos reponit, ictibusque valde intentatis percutit, cogitate, inquit S. Joannes Chrysostomus,

quod vos non fundat et percutiat, nisi ut vos purificet et salvos faciat. Sic effecti sunt Martyres, quos sub malleo et carnificum ferro percussit, tensionibus pressuris ex-
politi lapides. Sic effecti fuerunt poenitentes, qui mala, quae à Deo acceperunt, et quae sibi ipsis acceperunt, voluit salutaria mala, et sibi ab ipsius misericordia et dilactione, quae eos voluit pretiosas columnas in caelo collocare volebat, obvencientia susceperunt.

Deus id à vobis expetit, fratres mei, ut nempe sitis eximii Sancti, ut corona, quam accepturi estis, sit simul ipsius misericordiae et justitiae corona, ita in vestri gratiam res disponens, quod vestrae arumnae meriti loco apud ipsum veniant, et per eas debitor vester efficiatur, illudque velut debitum solveret, vobis concedat, quod non nisi benignitatis suae munus est: Id, inquam, à vobis exigit, ut scilicet ex gratitudine, dicamne, ex imitatione id agatis, quod ipsemet ex amore pro vobis egit; ut vita vestrae ratio ad ipsius vita normam afferretur, ut sitis patientia membra sub hoc moriente capite, quod tandem cum ipso aeternam gloriam frui valeatis.

Scitis utique, nec opus est, ut id vobis dicatur, scitis, 40.
 inquam, quod mala, quae toleratis, nec ab ipsius impotentia proveniant, omnia enim potest; nec ab ipsius ignorantia, omnia enim novit; nec ab ipsius odio, omnia enim opera sua diligit: Quanam ergo illorum causa? infinitus scilicet amor ille, quo vos prosequitur, amor equidem severus, verum est, sed amor beneficus: amor, qui vos castigat, sed et qui vos praedestinat: amor, qui vos percutit, sed amor, quo cognoscitis vos esse ipsius filios: Quem diligit Dominus, castigat; flagellat autem omnem filium, quem recipit. Omnes suos filios affligit et percutit: *Hab. 2. 4.
 Et quidem nec Apostolis suis, nec Prophetis, nec Martyribus, nec Confessoribus, nec Virginibus, imò nec proprio filio ~~non~~ peperit. Itaque ubi calamitates

et? At vobis
 lins et effici
 s salvos facie
 quod dicit
 norimus, ni
 itur, quod
 sateona, se
 operandum
 nos amari
 nitit.
 a. Deum ole
 Oinanti-
 s, exclama
 id Deus in
 turus, ac
 etur; sed
 Inems ubi
 verit, esse
 in hinc fu
 ltum, illi
 runt, parat
 pe sic in vi
 eat.
 non posse
 toris cujus
 re non abe
 nna, quae
 ut de hui
 dabimus au
 sed cum vob
 is, cum in ca
 ls intentati
 sostomus,

vos premunt, oculos in Jesum patientem conjicite: in mentem revocate illum omnium hominum sapientissimum, cui tam pauci aures prebuerunt; illum omnium hominum amabilissimum, quem penè omnes odio persecuti sunt; illum omnium hominum innocentissimum, qui tamen vix non ab omnibus omnino inclementer habitus est; illum omnium hominum mansuetissimum, quem ferè omnes aures sati sunt; illum omnium hominum potentissimum, qui tamen valè maxime deprosus est. Quis ergo ille minus, quam vos innocens eratis, aut mala, quae sustinetis, forte illis, quae ipse toleravit, majora sunt? Cogitate ipsius personam, Deus est; ipsius ignominiam, patibulum est; animo revolvite ipsius merita, sunt infinita; ipsius supplicium, crudeliter ac infame; contemplantini ipsius persecutores, sunt proprii subditi; proprius Apostolus, qui ipsum inimicis suis tradidit; proprius pater, qui ipsum dereliquit.

42. Ergone aequum erit, ut vel de Deo, quaecumque deum vobis obveniant calamitates, vel de mundo, à quo nempe nihil omnino sperare debetis, conqueramini? Id non nisi impiorum est, ut qui omnem suam spem in creaturis collocant: At vos, qui alia bona in futura vita expectatis, ne, quæso, unquam de malis, quae vos in hac premunt, murmuretis. Timeate, inquit, S. Augustinus, ne quidem ne Deus vos castiget et puniat, sed ne vos exheredet: timentes, non jacturam quorundam bonorum temporalium, quorum amor aeternam parit damnationem, sed bonorum aeternorum, quorum sola possessio beatos vos efficit.

De precibus et orationibus

Sergius Patrum et Theologorum, de necessitate afflictionibus, et orationibus.

Hanc mandata, nihil iniquis timet, sapienter afflictionibus, Christianis, ante salutem, et orationibus, quam

Documenta Moralia
 Sensus Patrum et Theologorum de adversi-
 tate, afflictionibus, Crucibus ps.

I.

Homo mundanus nihil magis timet, quam ne ^{43.}
 affligatur; Christianus autem nihil adeo timet, quam
 ne non affligatur. Homo mundanus, cum patitur, do-
 let; Christianus vero letatur. Homo mundanus sub
 calamitatum pondere franquitur animamque depon-
 det; Christianus vero stat firmus easque vertit in
 suam gloriam. Cum infirmor, tunc potens sum; in-
 quit Apostolus*. Christianus concludit hic S. Chrysos- ^{* 2. Cor. 12.}
 tomus*, non debet formidare afflictiones. Quando pro ^{* Hom. 8, in}
 Jesu Christo patior persecutiones et contumelias, mihi- ^{Epist. ad}
 mot ipsi placeo, ac inde val maximè letor; inquit ^{Cor.}
 idem Apostolus, Placeo mihi in persecutionibus meis,
in contumeliis. Christianus homo igitur gaudium
 percipit in suis afflictionibus, quando eas pro Christo
 tolerat. Gloriarì possum de beneficiis mihi à Deo col-
 latis, addit idem S. Paulus, sed non nisi in infirmitati-
 bus et afflictionibus meis gloriabor. Pro hujusmodi glo-
riabor, pro me autem nihil gloriabor nisi in infirmi-
tatibus meis. Homo Christianus ergo in suis arumnis
 gloriatur, concludit hic idem S. Chrysostomus.

In nostris calamitatibus à Deo fulcimus: In fortitu-
 dinem nostram. Deus eandem exemplum nobis exhibet:
 In gaudium nostrum. A Deo eandem mercedem expec-
 tanus: In gloriam nostram. Firmi simus in nostris
 afflictionibus, in iis voluntatem Dei, qui vult, ut pa-
 tiamur, perficiemus. Gaudeamus in nostris arumnis,
 in iis similes erimus Deo, qui sibi eandem elegit. Glo-
 riamur in nostris adversitatibus, Deus nobis amplam
 et copiosam mercedem promisit. Voluntas Dei, ipsi-
 us exemplum, et promissa, in regulam nostram.

Hæc equidem sunt hominum verè Christianorum

24. Sensa longè utique à mundanorum agendi ratione
diversa; hi, cum calamitates amicis suis imminere
vident, ipsis addunt animum; cum iis implicitos cer-
nunt, illos solantur: cum iis procerus dejectos intuen-
tur, condolent. At quod verò Christianos attinet,
nemo ipsis animum addit, nec enim egent viribus, ut
qui sufficientibus polleant, potens sum. Nemo ipsis con-
solatur, animis vero huiusmodi consolationibus carere
possunt, sibi met ipsis placent, placeo mihi. Nemo illo-
rum miseretur, nec enim ratio est, cur id fiat, nam ipsi
met gloriantur, glorior.

II.

44. Nihil ita, et merito quidem, Christianum hominem
reddit inquietum, quam dubium, quò tenetur, num
viam illam, in qua cum Deus esse vult, ambulat, nec-
ne. Infinitae res sunt, circa quas ipsius voluntas nobis
est incognita. Equidem novimus, quòd ipsius potentia
firmamur, ipsius providentia nutriamur, ipsius libera-
litate ditamur, ipsius iustitia castigemur; at num
ipsius voluntas nobis in iis viis, quas ambulamus, sua
sit, ignoramus, nec nisi, cum a summis premimur, id
nobis innotescit. S. Paulus illud gratiarum prodigium,
etiam cum Evangelium praedicat, gentesque conver-
tit, sibi metuit, ac beneficia, quibus cum Deus cumu-
lat, reddunt inquietum; sola persecuciones, quas susti-
net, infirmitatesque, quas patitur, ipsum confirmant,
ac timore liberant; novit enim, quòd Deus illum
in hoc statu esse velit.

Quando oramus, quando eleemosinam facimus,
quando Sacramenta frequentamus, an Dei volunta-
tem impleamus, inscivi sumus. An non in huiusmodi
charitatis officiis fortè vana quaedam gloria, amor-
que proprius subrepat? An non Deus fortè à nostra
pietate alia opera, quibus magis sanctificamur, ex-
pectat? At haec dubia et perplexitates cessant, quam-
primum tribulationem patimur. Equidem hic tri-
bulationis et aegritudinis status natura corrupta

et amori proprio violentus est, ei que omnia, que
in nobis sunt, repugnant; Deus solus in eo nos esse vult,
et inde fortos efficiamus, eum infirmos, tunc potens sum.

III.

Videas hunc divitem erga pauperes liberalem,
et erga domesticos suos acerbum et immitem. Videas
hanc mulierem erga omnes lenem et indulgentem,
que tamen vel minimum in suo marito vitium
ferre non potest. Sic certè voluntas Dei non perficitur:
sed eam nos adimplese certi sumus, si æquo
animo tædiosa quæque ab ipso nobis immissa suscipimus,
sæque velut ab ipsius paterna manu provenientia amplectamur:
et verò si cogitemus, eadem ab ipso provenire, firmi stabimus et immoti.

Non mihi maledicit Semei, inquit David, sed Deus
us, his contumeliosè patientiam ^{meam} vult exercere. Non
extera quadam causa me excoscavit, ait Tobias,
sed Deus hoc ita voluit. Nec Chaldei, nec alii hostes
me facultatibus meis spoliaverunt, ait Job, Deus
quippe, qui eas dederat, easdem quoque mihi abstulit,
sed sanctum nomen eius benedictum. An post
hæc pati reformidabimus? Equidem mundus nos
contemptui habebit, sed quid damni nobis ab ipsius
contemptu obveniet? Nos condemnabit, sed an inde
erimus infeliciores? Nos ludibrio habebit, sed an
propterea magis deformes erimus? Calumniis obue-
mur, et fama nostra laborabit, sed an ergo solida
gloria ab hominum genio pendet? Optimi nostri
amici nos aversabuntur, sed quid hoc nostra in-
tererit, modo Dei amici simus? Equidem ut mi-
seriam nostram eluctemur, eas injustitias non
perpetrabimus, ad quas mundus nos instigat, sed
an non inde feliciores erimus? et quid sanctitati
nostræ decit, si voluntatem Domini faciamus.

Quaedam crucis et afflictiones nobis à nos-
 tris cupiditatibus et peccatis obveniunt, quas-
 dam autem Deus ipse nobis immittit. Hic indigna-
 tione torquetur, quòd ambitioni vanæque gloria
 ipsius haud Satisfactum fuerit, Alium affligit fasti-
 dium, quòd sibi intemperantia exavit. Iste
 furore pericitur, quòd injuriam ab inimico acceptam
 ulcisci non potest. Huic clandestina consilia sua
 et occulta machinationes male cesserunt, inde con-
 ciatur. O Ambitiosus vides, te eo sublimi loco, quo
 cuperes, venire apud homines haud posse, en crux
 tua. O Aman amplam, quam ambicbas, fortu-
 nam non es adeptus, en crux tua. Crux tua, O Su-
 perbe, est ille Mardochæus, qui coram te genua floc-
 tare remitt. Crux tua O impie, est ille Michasas,
 qui, sicut ceteri Prophetae, tuos iniquitates pro-
 bare detrahit. Crux tua O Achab, est ille Nabot,
 qui tibi agrum, quo eum spoliare vis, cedere recu-
 sat. Hæ crucis sunt opera manuum peccatorum,
 nec voluntatis Dei cognitionem nobis ingerunt, nec
 salutares ~~hæc~~ nobis sunt, sed illa solummodo quas
 nobis providentia immittit. Crux tua O mulier,
 qua matrimonio juncta es, asper et durus maritus
 est, quorum tamen vivere debes. Crux vestra O
 parentes, sunt effrenati filii vestri, quorum ta-
 men educationi attentis esse debetis. Hic tibi
 litem intendit, eaque superatus es, en crux tua.
 Habes interna te rodit, en crux tua. Inimicus
 re familiari te spoliat, et sine causa te persequi-
 tur, en crux tua.

Magnum inter hæc duo afflictionum genera
 intercedit discrimen. Quaedam à peccatis vestris,
 alia à Providentia proveniunt; quedam vos tor-
 quent, eò quòd inordinatis cupiditatibus vestris ob-

sequi cupiatis; alia vos sanctificant, eo quod Dei voluntatem, quae semper sancta est et perfecta, faciatis. Quaedam sunt steriles, alia benedictionibus et gratiis foecunda; quaedam velut faucinosos vos puniunt, alia vos velut Martyros sanctitatis efficiunt.

VI.

Quamvis afflictos consolari teneamur, idque sit opus misericordiae; attamen re bene perspecta, verus Christianus nulla consolatione indiget. Equid enim cum consolemur, cui causa est gaudendi? Contemplamini, amabo, totam Jesu Christi vitam, et videte, si vel semel conquestus est, aut ab hominibus solamen exoptavit? num vel unicum verbum protulit, ex quo non intelligamus, quod in suis adversitatibus contentus et laetus fuerit?

Legite insuper Sacram Scripturam, ibi invenietis Apostolos vexatos, qui, prout ut solatio vel consolationes quaerent, ibant gaudentes a conspectu concilii, quoniam digni habiti sunt pro nomine Jesu contumeliam pati. Volvite universam Ecclesiasticam Historiam, ibi invenietis Sanctos, quos nulla Tyrannorum blanditiae flectere valuerunt; Sanctos, qui iis animum ad patiendum addiderunt, qui vices ipsorum dolebant; Sanctos, inquam, quibus majus negotium faciebat aliorum vaillantem fidem confirmare, quam terribilem illam tormentorum, quibus cruciabantur, varietatem sustinere. Christus Jesus toto vitae suae tempore adversa quaeque perpessus est, nec tamen ullam unquam consolationem admittere voluit. Scriptura sacra plura nobis Sanctorum exempla exhibet, qui Isibilem hanc humanarum consolationum operam repudiaverunt. Historia Ecclesiastica nobis infinitum Martyrum tenuit numerum, qui acerbissimas persecutiones toleraverunt, quin ulla consolatione opus habuerint.

Igitur, qui verè Christianus est consolatione non eget, adeoque Christianismus non consolatur.

VII.

47.

Quid Dei filius venit agere super terram? Praedixit, sed quid? afflictiones. Praedixit suis Apostolis, sed quid? crucem et arumnas. Venit, ut ditaret, sed quos? pauperes spiritu. Venit, ut coelum aperiret, sed quibus? iis, qui per ejus crucem in illud ascendent. In sacra Scriptura quid legimus?

Abel originam martyrii et passionem justis hominis imitans, primus et deus, ad versus fratrem fratricidam non resistit nec reluctatur, sed humilis et mitis patiens occiditur. Abraham Deus cadens, et radicem ac fundamentum fidei primus instituit, tantatus in filio non dubitat neque contatur; sed pro scriptis Dei tota patientia devotionis obsequitur. Et Isaac ad hostiam Domini similitudinem praesignatus, quando a Patre imolatus offertur patiens invenitur. Tot denique Prophetae interfecti, tot gloriose Martyres gloriosis mortibus honorati, s. S. Cyprianus lib. De patientia

Abel innocentem à fratre trucidatum filium unicum sub gladio patris mortem operientem, Prophetas et homines justos, quorum aliqui excoriati, alii in lacuum leonum conjeti, hi in ardentes fornaces praecipitati, isti in captivitatem abducti, ac ignominiosissimis suppliciis affecti. In Annalibus nostris non invenimus nisi Solitarios vitae austeritate contabefactos; Virgines pudore suffusas ac diva vexatas; Doctores, quibus contradicitur, et qui salutem insani habentur; Episcopos ab haereticis aut Ethnicis Regibus Sede sua ejectos. Munitus à caede Abel incipit, et caede electorum ipsis ab Antichristo inferenda finiet.

VIII.

48.

Quando verus Christianus pro Christo patitur, gaudet, non nisi cum salutis suae hostibus dimicare, ac non nisi de mundo et peccato triumphare cupit. Cum accusatur vix dignatur se purgare; cum condemnatur, superiorem Judicem non appellat. Cum incumbunt aemulatio, eas avidè amplexatur. Non ipsi aliud bonum, quam virtus; non alii heredes, quam pauperes; non alius Ceter, quam Jesus Christus; ipsius testamentum est Evangelium, patria coelum, egestas thesaurus. Quò altius natales cum supra alios evahunt, tantò majoris illustrium virtutum ipsis exempla praebet. Quò ampliores ipsi sunt facultates, eò major erga proximos suos est ipsi charitas, et si conditione dives est,

79.
certe propensione pauper est; tempus, quod alii visendis
amicis insumunt, ille ad evadendis Ecclesiis impendit. Ubi
alii deambulationi vacant, ille obvadis Nosocomiis
est intentus. Afflictis condolens ipsi volupe est; illos fu-
git, qui ei adulantur; at à contrario illos diligit, qui
ipsum contemnant.

Perfectus vir iste mundum considerat velut figu-
ram, quae pertransit; ipsius honores velut fumum,
qui cerebrum turbat, ipsius oblectamenta velut ven-
tum, qui corrumpit. In quovunque demum statu sit,
nunquam à veritate et justitia discedit. Si Princi-
pum ministerio addictus est, ipsis non adulat; si
in prosperitate est, non superbit inde; si
in adversitate, nullà inde moestitiã afficitur; si
honoribus cumulatur, se ipsum contemnit, et quando
non patitur, miserum se reputat, tribulationum
semper avidus in eis omnem suam collocat felicita-
tem; non nisi cum sacri Altaris Ministris ipsi con-
suetudo et familiaritas, positãque in Deo omni sua
fiduciã et consolatione cum ubique sequitur, ad
montem Calvaria, ut ipsius Dolorem participet officia-
tur; ad montem Thabor, ut ibi prospectã coronarum
suarum mercede, in eis voluptatem capiat;
et quia se illius gloria, quae ipsi promittitur, indignum
arbitratur, cum auxilio gratiae et amore calamita-
tatum, omnia, quae potest, agit, quò eam merea-
tur.

IX.

49.

Multi sunt Christiani, qui quidem loqui vo-
lunt, sed non operari; multi, qui operari cupiunt,
sed non pati. Equidem verbis et actibus haud modica
gloria comparatur, per verba alii religionem do-
centur, per actus autem eadem colitur; at per corum-
narum tolerantiam eadem docetur simul et colitur.
Praedicare religionem magni Dei est effectus, eam
colere puri cordis est opus; at pro religione pati non
nisi consumatae charitatis effectus esse potest. Posse-

mus nobis in verbis nostris adulari, et hoc error est; populum in nostris actibus gloriarī, et hoc arrogantia deputatur; at pro Christo Jene pati, est fortitudo, animus, charitas, et vera solidam adipiscendi gloriam occasio. S. Paulus suas revelationes et pleraque eximia facinora sua silentio praeiit, at ubi de calamitatibus et arumnis suis verba facit, cum de iis glorietur, omnesque earum describit circumstantias: In laboribus plurimis, inquit, in carceribus abundantius, in plagis supra modum, in mortibus frequenter, à Iudeis quinquies quadragenas unā minus accipi, ter virgis caesus sum, semel lapidatus sum, ter naufragium feci, nocte et die in profundo maris.... in fame et siti..... Non pertimuit, imò sibi dicit honori persecutiones, quas toleravit, palam facere.

X.

50. Ubi putas Abraham majorem sibi comparasse gloriam, vel cum celebrem victoriam de quinque Regibus reportat, vel cum ad imolandum unicum filium suum manum extendit? Ubi illustrior David tibi videtur, vel cum in interiori spelunca latitans hosti, quem à medio tollere poterat, abscessam clamydis ipsius oram ostendit, vel cum superbi Goliath caput in manibus gestans cantantes filias Sion audit, perussit Saul mille et David decem millia. Hic S. Chrysostomus sine ulla hesitatione honori praeogativam tribulationibus tribuit.

XI.

51. Inter Martyrem, qui pro Deo patitur, et eum, qui aspero vivendi genere in se suscepto corpus suum variis poenis affligit, hoc intercedit discrimen, quòd hic se abscondat, nec de suis spontè susceptis corporis macerationibus gloriarī audeat; at è contrario Martyr sine metu virtutem et savitiam suppliciorum suum jactet. Solitarius ab oculis et convietu hominum remotus in horrido deserto latitat, solamque solitudinem gemituum suorum testem habet;

Martyr vero in compitis et in conspectu totius numerosi
populi vult pati. Ille de sua poenitentia pudore
suffunditur, iste vero de suis tormentis non emberit.

XII.

Tres Super Calvaria montem erecta cruce, iuxta
Sanctos Calvaria Patres, nobis tria patientium genera ex-
hibent. Ita vii Homo Deus Sanctus et impavibilis affi-
xus est, nobis justorum ~~crucis~~ crucis arumnas exhibet, ac
de ea loquitur S. Paulus, quando ait: Si Christo compa-
timur, et conglorificabimur. Crux boni latronis, qui
peccatorum suorum veniam obtinuit, nobis crucem
poenitentiam agentium exhibet, qui ad perpetrato-
rum peccatorum expiationem calamitates tolerant.
Crux autem mali latronis, qui in imprecationes et
blasphemias erupit, est tristis sed vera imago arum-
narum, quibus impii premuntur, qui cum eos in bo-
num usum et ad Sanctitatem consequendam con-
vertere possent, iis in hac et altera vita redduntur in-
feliciores. Harum prima est Crux electionis et amo-
ris; Secunda, poenitentiae et sanctificationis; tertia, fu-
roris et desperationis. Tres diversi afflictorum carac-
teres: Si justi sunt, ipsorum calamitates augent eo-
rum felicitatem; Si poenitentes, ipsorum arumna
cadunt eis in satisfactionem peccatorum suorum;
Si inemendabiles et indurati, ipsorum afflictiones
eorundem reprobationem complent et consummant.
Calamitates sunt paradisus justorum, purgatorium
poenitentium, infernus inemendabilium et indu-
ratorum.

XIII.

Tria beatorum felicitatem constituent, in-
quit S. Bernardus, Primum est, videre Deum;
Secundum, esse cum Deo; Tertium vivere cum Deo.
Haec ipsa tres prerogative jam in hac vita justorum
afflictorum et Sanctorum vexatorum felicitatem
constituunt. Deum vident; Jamb corabundus fra-

tram fugiens, super lapidam somnum capit, ac in somno videt Dominum halae innixum, per quam Angeli Dei ascendunt, et descendunt. Job testatur, quod ante afflictionem suam Dei sermonem solummodo audiverit; sed quod, jacens in sterquilinis necnon plenus ulceribus, cum videat, auditu auris audivi te, nunc autem oculi mei vident te. Multum est homini ampla prosperitate fruenti interdum mentem ad Deum levare, intermissisque negotiis aut voluptatibus verbum illius audire, inquit S. Gregorius; at ubi calamitate premitur, tum negotia haud amplius illum impediunt, nec voluptates depravant; non nisi Deum cogitat, non nisi Deo occupatur, non nisi in Deum oculos conjicit, oculi mei vident te.

Hi afflicti justis Deo sunt conjuncti, cum ipso sunt, et ipse cum eis, cum ipso sum in tribulatione. Christus Jesus ipso jam in hoc mundo beatos nuncupat, eo quod ad ipsius imaginem sint facti, ex quo Spiritus vivant, ac omnibus aliis rebus abjectis, in eo solo omnem spem suam collocent.

XIV.

54. Quod ignis auro, quod Burgatorium animalibus, quae in eo patiuntur, hoc sunt afflictiones poenitentibus, ipsos probant, ipsos purificant, ab ipsis rubiginem et maculam peccati auferunt. Quia peccatum extra ordinem vagatur, necesse est, ut in ordinem redigatur, inquit S. Augustinus, atque id fieri non potest nisi duobus modis, aut per meram justitiam sine ulla misericordia temperamento, aut misericordia mixtam. Qui in hac vita per afflictiones non expiatur, profecto necesse est, ut in altera puniatur.

XV.

55. Haec ipsae afflictiones sunt in improbitantibus et induratis quaedam inferni anticipationes. Jam

nati in inferno patiuntur sine consolatione, sine
expiatione, sine intermissione. Talis est status
peccatorum, quos ærumna ad officium non redu-
cunt, qui dum iis præmuntur, in Deum murmu-
rant et blasphemant: nulla ipsis pax nec ad intra
nec ad extra, sunt Martyres Diaboli, inquit S. Am-
brosius*, et interdum Deus ipsis in hoc mundo lon-
gam vitam tribuit, ne præcoci morte poenas, quas
sustinent, decurtare, ac interiores ipsorum conscien-
tia remorsus lenire videatur. Hæc ratio de irate
prohibuit, ne quis Cain occideret, atque protestatus
est, quòd ille, qui in hunc fratricidam violentas ma-
nus injiceret, severius puniendus esset, quàm si
alium hominem interfecisset.* Ista longa vitæ in-
Dulgentia Cain vindicta est, ne compediis mortis
vitæ suæ cruciatus evadat.

* Lib. 2. De Cain
c. 10.

* Alcuinus in
questionibus
Sup. Gen.

XVII

Sunt, qui crucces suas patienter portant; sunt, qui
eas libere eligunt; sunt, qui eas cum amore amplex-
tuntur, inquit S. Bernardus. Quædam afflictiones sunt
necessariae, quædam utiles, alia verò gloriosa. à
Deo proveniunt, ad Deum nos ducunt, usque Deo
fruiimus.

56.

XVII.

Sine patientiâ in ærumnis, quæ nobis obveniunt,
imperfecta sunt omnia nostra bona opera, et cum
eâ sunt infiniti pretii et meriti. Hæc est patientia
illa, quæ violentos cupiditatum nostrarum impe-
tus disrumpit, quæ sedat iram, quæ linguam refræ-
nat, quæ impotentes superbiae motus reprimit, quæ
discordiarum et inimicitiarum flammæ extinguit.
Per eam conservatur felix illa Virginum integritas,
laboriosa viduarum castitas, sancta et indissolubilis
conjugum concordia. Per eam offensas facile et sub-
tò remittimus, tentationes superamus, persecutionibus
superiores evadimus, fidei nostræ fundamenta solide

57.

Stabilimus, Spem nostram edificium in altum tollimus,
ac filiorum Dei qualitatem inviolatè conservamus.

XVIII.

58. *S. Cyrillus
lib. de mortali-
tate.

*"Sit licet rei familiaris amissio, sit de infestan-
"tibus morbis a frigida membrorum et coepta vexatio,
"sit de excedentibus charis funebri et tristis avulsio:
"non sint tibi scandala ista, sed proelia: non debili-
"cent, aut frangant Christiani fidem, sed potius osten-
"dant in colluctatione virtutem. Nisi proleperit
"pugna, non potest esse victoria; cum fuerit in pugna
"congregatione victoria, tunc datur vincantibus et co-
"rona. Gubernator in tempestate signoritur, in
"avis miles probatur. Delicata iustitiae est, cum peri-
"culum non est; conflictatio in adversis probatio est ve-
"ritatis. Arbor, quae alta radice fundata est, ventis in-
"cumbentibus non movetur, et navis forti compage
"solidata pulsatur fluctibus, nec foratur; et quando
"aera fruges terit, ventos grana fortia et robusta con-
"ternunt, inanes paleae flatu portante rapiuntur.

XIX.

59. *Hom. 39. in
Evang.

Alia sunt, quae à Deo, alia, quae ab antiquo adversa-
rio, alia, quae proximo sustinamus, inquit S. Gregori-
us*, A proximo namque persecutiones, damna et contu-
melias, ab antiquo adversario diabolo varò tentamen-
ta, à Deo autem flagella toleramus. Unde semper
vigilare nos oportet, ne malum, quod à proximo susti-
namus, ad vindictam nos incitet; ne tentationes dia-
monis nos opprimant, et flagella, quae à Deo tolera-
mus, contra ipsum murmurandi praebent occasionem.
Suscipiamus igitur haec mala cum humilitate et re-
signatione, fructusque nostros cum patientia fera-
mus, ut cum gloria in requiem aeternam recipi merea-
mur. *Sic uva calibus tunditur, et in vini saporem
liquatur. Sic oliva contusionibus expressa amuram
suam deserit, et in olei liquorem pinguescit. Tole-
mus patienter mala omnia, quae Deus nobis im-
mittit, ut iis velut ignis tribulationis probati, tan-

*Idem Hom. 19.
in Evang.

tō puriores et sine ulla peccatorum nostrorum rubi-
gine coram ipso comparamus.

XX.

* Quid quispiam facere possit, quo generosum virum
" cogat contristari? auferet divitias? Sed habet in vobis
" divitias. Patriam ejiciet? Sed inter caelestis civitatis ci-
" ves censetur. Vincula injiciet? Sed habet conscientiam
" solutam, quae ipsorum pondus non sentiet. Mortem in-
" feret, sed novit se aliquando resurrecturum. Si ipsum
" adoriatur, non nisi adversus ipsius umbram dimicabit,
" ac frustra phantasma feriet, similis illi, qui adamantem
" percutiens, se ipsum laedit, nec illum comminuit, ipse-
" met se ipsum dabit, quis ei noccat.

XXI.

In nostris afflictionibus Deum gloriam suam inve- 61.
nit, nos vero felicitatem nostram. Idem majori vane-
ratione prosequi non possumus, quam si cum humilissimo
et patienti animo mala, quibus nos affligit, suscipia-
mus; neque salutem nostram securius operari vale-
mus, quam si haec dura et aspera media, quae ipsius mi-
sericordia et justitia nobis praebent, amplectamur.
Haec afflictiones nos à creaturis abstrahunt, et Creatori
conjungunt.

XXII.

Si verè Christum Jesum diligimus, etiam pro amore 62.
ipsius omnia mala, quae nos affligunt diligemus; et
si verè nos ipsos amamus, eandem cum ipso, propter
bonum, quod ex eisdem nobis obvenit, tolerabimus.
Non vereretur agricola, inquit S. Joannes Climacus*,
ne nimia semente agrum suum indueret, si nosset,
ex quolibet grano ipsi centuplum obventurum; sed
quod ipse ignorat, nos novimus; quodlibet patientia
momentum, inquit Apostolus, immensa et aeterna glo-
ria pondus in nobis profert.

XXIII.

Ut ut molesta videantur mala, quae patimur, ex illis
tamen maxima nobis obveniunt commoda, inquit S.
Augustinus*, Si pauperes sumus, paupertate emimus

* In Psal. 93.
Emittitur pauper.

60.

* S. Chrysoft.
Hom. 9. ad
pop. Antioch.
et Hom. 9. in
Matth.

61.

62.

* gradu 16.

tate regnum, do. Regnum coelorum; Si afflicti, dolore gaudium comparamus;
 lore gaudium, la- Si laboramus, aeternam requiem nobis accersimus; Si nos hu-
 bore requies, vili- miliamus, gloria nos sequitur, Si morimur, mors et vita
 tate gloria, mor- Sunt merces nostra.
 te vita.

Supplementum.

Benè omnia Ss. Patrum opera nobis essent evolen-
 da, si scire vallemus, quid eorum quilibet de afflictio-
 nibus, earundem causis et usu clouiti sunt; hinc proci-
 puorum solummodo locorum partem atteximus.

64.

S. Augustinus scribens ad Victorianum, illum om-
 nibus iis S. Scripturae locis consolatur, qui ad illos, qui
 calamitatibus publicis, aut peculiaribus acuminis premun-
 tur, firmandam patientiam comparata videntur. "Non

* Ep. iii. edit
 B. Bened.
 Cong. S. Mauri
 alias 122.

"itaque debemus, inquit,*" tam nobis ipsis esse contrarii,
 "ut credamus, quando leguntur, et queramus, quando
 "complentur: sed potius et illi, qui increduli fuerant, cum
 "haec in Sanctis libris conscripta legerent, vel audirent,
 "nunc saltem credere deberent, cum compleri jam vi-
 "dent: ut de his tam magnis pressuris tanquam in tor-
 "culari Domini Dei nostri, sicut amara infidelium
 "murmurantium et blasphemantium fluit, ita oleum
 "quoque fidelium confitentium et orantium exprimi
 "et liquari non cesset.

Rationes deinde exponit, cur calamitates istae post
 promulgationem Evangelii jam frequentiores fuerint.
 Addit hanc esse Sanctorum sortem, quorum exempla
 profert: ut Noë, qui est figura piorum Pastorum,
 qui, sicut ipse durante diluvio Arcam gubernavit,
 Euleriam regunt; Danielis, qui est figura Sancto-
 rum in continentia viventium; et Job, qui conjuga-
 tos refert.

* Ep. 130. alias
 122.

Idem S. Pater in Epistola ad Probam*, breviter tres
 salutare tribulationum effectus annotat, "Molestia,
 "inquit: "tribulationes quo temporales plerumque
 "prosunt, vel ad sanandum tumorem superbiae, vel ad
 "probendam exercendamve patientiam, cui probatae

"et exercitata clarior merces uberiorque servatur ad
"oblat, quae unquam flagellanda et abolenda pec-
"cata.

S. Cyprianus et Tertullianus praclare in hoc ar- 66.
gumentum scripserunt lib. De patientia, Exhorta-
tione ad Martyres, et Tractatu De mortalitate.

S. Chrysostomus in hac materia novem aut decem
primis Homiliis ad populum Antiochanum exorbit.

Apud S. Hieronimum * legitur epistola, in qua con-
solatur quemdam agrotum, qui querebatur, se pe-
nà esse unicum, qui tantis arumnis premeretur.

* Lib. Epist. 67.
S. Hieron.
gallice.
editionis

S. Hieronimus ipsi ob oculos ponit 1.º quòd per has affli-
tiones Deus magis ipsum diligat; quòd magnani-
mo bellatori turpe sit, illi, cui minor animi forti-
tudo, equiparari; quòd ille pro ceteris Principis gra-
tiam mereatur, qui victoriam, quam potentis hostis
fortitudo diu ancepsitem reddiderat, refert. Quòd agra
non sit, modum, quo sanari velit, prescribere medico;
quòd non sit militis locum, in quo excubias agere
velit, eligere, nec manipuli fustem, quo percuti de-
beat. 2.º Quòd, cum in homine semper aliquid
agrum inveniat, quòd sanari oporteat, Deus eà ra-
tione cum eo agat, qua Medius cum agroto; quòd
praestet brevem dolorem à Medico sustinere, quam,
eo dimisso, in perpetuos incidere cruciatus; quòd im-
possibile sit dolori sine dolore remedium afferre,
imò quòd sic, quanto citius emitur sanitas, tanto
pretiosior ipsa evadat; quòd agra, quamvis nulla siti
afficiatur, tamen ad abibandas amaras potiones
adigatur, et ad molestam dietam condemnatur; et
quòd si, dum est sub cura Medii, periclitatur,
actum sit de illo, cum Medius ab eo recedit. 3.º

Quòd, si undique calamitatibus obruamur, nostrae
virtutis sit, usque ad portum, id est usque ad mortem
pervenire; quòd majori gaudio expectetur et majori
honore exurgatur Navarchus, qui diu procellis et ven-

tis insultavit; quod miles armatus et vulneribus
penè confectus præmio afficiatur, ignavus autemet
veros non nisi triste et ridiculum spectaculum præ-
beat. ~~pag. 654.~~ à pag. 654. usque ad 679.

68.

S. Paulinus Epistola ad S. Delphinum asserit, ju-
torum afflictionem esse simul propriam ipsorum
gloriam, et impiorum eruditionem; justorum qui-
dem gloriam, quia dum eos exercet afflictio, Sanctos
efficit; impiorum eruditionem verò, quia dum vident
Sanctos in hoc mundo sic affligi, seum ipsos ita loqui
coguntur: Si Deus, qui est infinitè Sanctus, tantà
Severitate minimos defectus illorum, quos diligit, et
à quibus ~~diligitur~~ vicissim diligitur, castigat; heu!
quantà Severitate enormia flagitia illa, quibus cum
adeo soepe offendi, aliquando puniet? Equid ergo ne-
tum fors justitia ipsius infensissimis hostibus suis par-
cet, quæ nunquam tam Severa agit cum iis, quos ipse Summi
Diligit? Epist. 14. vet. edit.

69.

Dominus de Tormentieres Ateni Episcopus post S. Ber-
nardum demonstrat, quod afflictiones cum patientia
suscipere, forti animo sustinere, et cum gaudio iis nos
tradere debeamus. Quod Christianus eas haud metuo-
re, poenitens desiderare, homo justus ac perfectus de
iis gloriari debeat: quod non sint timendæ, cum nulla
nisi licite et volente Deo nobis obveniant, imò nullas
sustineamus, quas ipse Deus homo passus non fuerit, pa.
Quadragesimal. to. i. pag. 45. et seq.

70.

Dominus Flechier Nemausi Episcopus ostendit, quod
calamitates, quas Deus nobis immittit, ipsius Cruci
conjunctæ sint, beneficiis et gratis ipsius annuo-
rentur, hujusque mundi tribulatio, quæ, velut me-
dio, Sanctitatem adipiscimus, signum sit amoris ipsi-
us. 1.º quia per eam nos erudit. 2.º quia per eam nos
probat. Quod sicut datur institutio verbi, prædicatio-
nis et Doctrinæ, quæ mysteria religionis retagens

mentem ad veritatis cognitionem adducit, Ita etiam
datur institutio probationis, animi sensus et cor-
ruptionis, quae conscientias somno oppressas excitans,
cor ad cognoscenda et exercenda vitae Christianae officia
inducit, pag. 124. et seq.

B. Cheminai Societatis dem binos de hoc argu-
mento sermones edidit. In primo demonstrat, quod
aerumina, quibus nos Deus affligit, in consilio provi-
dentiae suae duos fines habeant, quorum unus futu-
rum, scilicet peccatoris conversionem morumque
mutationem, alter verò praeteritum, expiationem
peccatorum videlicet et iustitiae divinae satisfactio-
nem respiciat. At verò nulla ratione peccator officia-
rius adduci potest, ut se ipsum convertat, mores in fu-
tuum mutet, ac anteacta vita peccata expiet, quam
si doloribus et aerumnis afficiatur. Igitur peccator
perspecta Providentiae divinae intentione quantum ad
unum aerumnarum i. est inexorabilis, nisi convertatur
et melior fiat. 2. est injustus, si eas de manu Dei ad
expianda delicta sua non suscipiat, pag. 1. et seq.

In altero loquitur de patientia Christiana, quam
viva fides sustinet. Magna Dei benignitas, inquit,
quod in fidei veritatibus homini inexhaustum consola-
tionis fundum praebet, quo in ipso dolorum aestu eadem
usque ei animum addit, ut cum Apostolo dicat, patior,
sed non confundor. Verum etiam apprime conveniens
est homini afflicto omnem fiduciam suam in promissione
Dei collocare, pro quo patitur, et qui eum oblivioni tra-
didisse videtur. Suo cui credidi. Sine fide homo in suis
calamitatibus esset inconsolabilis, sine fide Deus
illa gloria careret, quae ipsi à tolerantia Martyrum
aliorumque Sanctorum, qui pro ipso aerumnis praemun-
tur, obvenit. Igitur miser consolationem suam in
fide invenit simul ac Deus in eâ suam gloriam reperit.
.... Nihil adeo hominem in adversitatibus positum
consolatur ac fides; nihil etiam Deus gloriosius est,

40.

quàm hac ipsa hominis afflicti fides. pagi 424. et seq.

72.

S. Thomas De Villanova considerans afflictiones tanquam severas probationes, ait, eas nobis utiles esse, 1° ut humiles et demissi simus, ac nos ipsos, quales sumus, nobis innotescat. 2° ut intimè Deo conjungamur. 3° ut à falsis mundi gaudiis abstrahamur. 4° ut ad coelestia aspiremus. Serm. 2 in Dom. i. Quadrag. p. 108. et seq.

73.

B. Reina demonstrat 1° quòd afflictiones, quas Deus nobis immittit, mala non sint nisi secundum speciem. 2° quòd sint vera bona. Hujus mundi calamitates sunt non nisi somnia: equidem arbitramur Sanctos illos, qui somnis premuntur, esse miseros, sed in hoc fallimur, p. In nostrum emolumentum vergit, cum à Deo deprimimur; irascitur et simul blanditur nobis:

* S. Aug. in Off. 89.

* Cum parit irascitur, ut non ad iram, sed potius ad mansuetudinem pertinere intelligatur. Ita nobiscum agit, sicuti cum tribus pueris in fornace; * Grande miraculum! O quàm patiens ignis! quàm discretus! uruntur vincula, corpora non uruntur. Sicuti cum rubo illo, quem Moyses vidit ardentem, quin tamen combureretur.

* Idem.

* Vox de flamma, et in rubo flamma, et flamma non nocia. Urabatur anim rubus, et non exurebatur, eò quòd illo mysterio Dominus signaret, non consumiturum se arumnos, sed consummatum arumnas, inquit S. Augustinus.

* Idem lib. de Spiritu Sancto c. 16.

E contra Deus, cum nos affligit, amorem suum nobis exhibet. Haec afflictiones sunt velut Sycphus ille, quem Joseph in laqueo parvi Benjamin pro ceteris fratribus suis ab ipso dilecti abscondi iussit: non fallebatur, sed revocabatur, ut fratrem, quem diligebat pià fraude revocaret..... formentum datur omnibus, sed Sycphus uni. inquit S. Ambrosius. Haec afflictiones sunt velut formentum in manibus Medici, qui aegrotum suum vult sanare: Est planè quasi sarritia medicinae de scalpello, inquit

* Lib. de Joseph c. 11.

inquit S. Ambrosius. Haec afflictiones sunt velut formentum in manibus Medici, qui aegrotum suum vult sanare: Est planè quasi sarritia medicinae de scalpello, inquit

* contra Gnosticos c. 15.

Tertulianus*, De cauterio, de Sinapis incendio. Non ta-
men lacari, iniuri, morderi, idcirco malum, quia dolo-
ras utiles affert, horrorem operis, fructus excusat. Ulu-
lans denique ille et gemens inter manus medici, post-
modum eandem mercede cumulabit, et artifices opti-
mas praedicabit.

Eodem loco adhuc multa eaque proclara SS. Patrum
loca refert: S. Augustini in Psal. 140. qui peccatores,
quos Deus affligit, comparat homini in lethargum prolapsum,
quem vexare oportet. Nonne excitantur lethargici, ne gra-
vi somno premantur in mortem? et hoc patiuntur à filiis
suis, quos charissimos genuerunt, et non est charus pa-
ter, nisi fuerit dormienti filio molestus. Petri Blespen-
sis: Trituratur granum, ut reponatur in horreo; quatra-
tur lapis, ut sonitu mallei in templi edificio collocetur,
movetur turbo ut Elias rapiatur in caelum.

Omnes Auctores et Concionatores argumentum hoc per-
trahunt, quilibet hoc de re eos, quos panes se habet,
libros consulere poterit.

Ambitio,

Cupiditas honorum, Desiderium gloria, Su-
perbia, &c.

Sermo Primus.

Nescitis quid petatis: potestis bibere calicem, quem
ego bibiturus sum? Dicunt ei: possumus. Matth. 20.

Cum Christus Jesus in mundum venerit, ut homi-
nes humilitatem doceret, non sine speciali pro-
videntia sibi Discipulos elegit, qui quamvis obs-
curo genere nati, tamen essent ambitiosi, et mun-
dani honoris cupidi.

74.

Id ad institutionem nostram factum, ajunt SS. Pa-
tres, ut scilicet ex turpitudine hujus illorum cupi-
ditatis, veros nostrae caracteres cognoscamus, ac pra-
cepta, quae ipsis circa tam grave argumentum
daturus esset, nostrorum morum regula nobis forent,
et ad sanctam illam humilitatem nos adducerent,